

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate sprejema upravnništvo v Katol. Tiskarni, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-niških ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Po pošti prejemati:

za

celo leto naprej 26 K — h
pol leta : 13 —
četrt : 6,50 —
mesec : 2,20 —

V upravnštvu prejemati:

za

celo leto naprej 20 K — h
pol leta : 10 —
četrt : 5 —
mesec : 1,70 —

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 80.

V Ljubljani, v torek 9. aprila 1901.

Letnik XXIX.

Idrijske razmere in liberalne spletke.

Dunaj, 7. aprila.

Znano je, da je januarja letos pretil v Idriji štrajk. V zadnjem hipu se je še za-prečil. Položaj v Idriji pa je ostal resen, ker so delavske plače nižje, nego v vseh drugih državnih rudokopih. Novoizvoljeni poslanec V. skupine, dr. Šusteršič, smatra je za svojo dolžnost, takoj podati se na Dunaj in pri poljedelskem ministru resno zahtevati, da se položaj delavstva zboljša. Poljedelski minister baron Giovanelli mu je po-vedal, da se izdeluje načrt za reguliranje plač, ki stopi v veljavo najpозneje 1. januarja 1902. Isto je izjavil referent dvorni svetnik Goebel. Slučaj je nanesel, da je uprav isti dan prišla tudi deputacija idrijskih socijal-demokratskih delavcev na Dunaj. Izvedela je isto, ka-kor dr. Šusteršič. Položaj glede povišanja delavskih plač bil je torej že januarja po-polnoma pojasnen: povišanje se po sistema-tičnem načrtu izvrši najpozneje 1. janu-rija 1902.

Kakih šest tednov je po tem preteklo Kar naenkrat prilomasti tudi liberalna deputacija idrijska na Dunaj, neizogibni župan Lapajne z dvema spremljevalcema. Pridružila sta se liberalna poslanca idrijska: deželni poslanec dr. Majaron in državni poslanec dr. Ferjančič. Šli so k ministru, vprašali radi regulacije rudarskih plač in dobili natančno ravno tisti od-govor, kakor socijalni demo-kratje in dr. Šusteršič šest tednov popreje. Kljub temu je župan Lapajne ministra slovesno vprašal, če sme ta odgovor razglasiti v obč. odboru idrijskem, in to se je brez dvoma tudi zgodilo, ako-ravno je cela Idrija že šest tednov popred vedela, kako zadeva stoji, ker so socijalni demokratje neposredno po-ročali o vspehu svojih korakov, o vspehu dr. Šusteršičevih korakov pa so itak poročali listi. Idrija se je morala ob slovesnem raz-kritju svojega župana jako dobro zabavati!

Ali to ni najhujše, kar je liberalna de-putacija idrijskega mesta z županom na čelu zakrivila. Govorili so gospodje na Du-naju tudi zaradi občinske realke, kojoj ho-čejo napraviti. Prosili so, da naj montanski erar da v ta namen brezplačno stavbeni pro-stor. Razume se samo po sebi, da tu ni bilo nobene težave. Vprašali so naučnega mi-nistra Hartelna, če on nima nič proti re-alki? Odgovoril je, kar je njegova dolžnost: Ako se spolnijo postavni pogoji, po-tem učna uprava nima ugrožati. Čemu neki? Saj vse stroške nosi občina. Gospodje so podirali več kot od-prta vrata na Dunaju. Znano je, da je dr. Šusteršič posredoval v prilog gimnaziji v Idriji, katero naj bi država ustanovila in vzdrževala popolno na svoje stroške. Izposloval je od kompetentne strani, da je montanski erar rad pripravljen dati v ta namen pri-meren prispevek. Zadeva je stala iz venredno ugodno. Kar pride, kakor »deus ex machina« liberalna deputacija, z župa-nom na čelu — in noče od gimnazije nič vedeti, temuž hoče z vso silo, da občina napravi realko na lastne stroške! Ra-zume se, da je bila ta zahteva oficijel-nega zastopstva idrijskega mesta državnim oblastim zelo po godu. Ako občina noče državne gimnazije na državne

stroške, temuž ima rajše občinsko realko na občinske stroške, — potem za dr-žavo ni najmanjšega povoda taki čudni želji občine oporekati. Tako je liberalno sta-rešinstvo idrijsko popolnoma zaprečilo Idriji gimnazijo, ki bi občino ne bila nič stala, temuž bi le prinašala dohodkov, — in osre-čila Idrijo s spodnjo realko, katero bode morala občina na lastne stroške zidati in vzdrževati. Krasen uspeh liberal-nega občinskega gospodarstva!

Ali bode vrhu vsega realka (gre se za spodnjo realko) Idriji sploh v kako ko-rist? Po končani spodnji realki mora mla-denič še le na višjo realko. Iz Idrije bodo hodili večinoma v Ljubljano. Kdo je v stanu to plačati? Ali priprost rudar? In po kon-čani realki treba več let na tehniko. Ali zmorejo to sredstva rudarja? Nemogoče! Sam se tak dijak tudi ne more preživeti, ker tehnične študije ne dopuščajo postran-skega zaslужka: treba je vedno biti v kole-gijih, laboratorijih itd. Kaj je posledica? Idrijska realka bode le za nekatere urad-niške sinove in pa za one bolj premožnih meščanov — ako ne bodo ti slej ko prej svojih otrok raje dajali v gimnazijo v Ljub-ljano ali drugam.

Kajti gimnazija ima velike pred-nosti pred realko. Gimnazija je pravi višji učni zavod za vse ljudstvo, za revne in bogate. Ako je v Idriji gimnazija, lahko vsak rudar, vsak delavec svoje sinove da na ta zavod. V višjih razredih si že bolj na-darjeni in pridnejši lahko nekaj zaslužijo z »instrukcijami«. Na realki je ta priložnost zelo redka. Potem pa, ko je mladenič spolnil gimnazijo, prestal maturo, mu je cel svet odprt. Lahko gre študirat na univerzo, lahko na tehniko ali drugo visoko šolo, lahko na akademijo, kakor hoče. Lahko postane pravnik, ali filozof, duhovnik, zdrav-nik, inženier itd. Vse mu je odprto — nobene zavire ni. Iz realke pa ne more drugam, nego na tehniko ali drugo »visoko šolo« — zaprta pa mu je univerza.

In vendar je ravno za sinove revnih starišev, ki ne dobivajo od starišev nobene ali neznatne podpore, samo univerza tisti visoki učni zavod, na katerem se lahko iz lastne moči izšolajo in vstopijo v vrsto inteligence. Osebito za pravnike in filozofe je zadosti prilike, preživeti se z »in-strukcijami« itd., da lahko najrevnejši zmore iz lastne moči sicer tako »drage« študije. Vrh tega je še odprto bogoslovje, ki itak nič ne stane. Glavna stvar za Idrijo je le, da bi bila v mestu gimnazija. Rudar na-vadno ne more svojih otrok pošiljati v drugo mesto. Od kod bode vzel sredstva? Zato to-liko brezdne mladine v Idriji, ki se vsa-kemu mora v dno duše smiliti. Če pa bi v Idriji bila gimnazija, potem bi najrevnejši delavec lahko svoje sinove — namesto da bi po mestu pohajkovali — dal v gimnazijo in tako položil temelj za boljšo bodočnost svojih otrok. Večina delavstva bi imela ve-selo zavest, da bodo otroci boljši kruh jedli, nego stariši — da sinovom ne bode treba pod zemljo pehati se v strupenem zraku za vsakdanji kruh in da bode oče na stare dni v svojem sinu imel sigurno oporo in za-slombo.

Gimnazija pomeni torej za Idrijo pre-cejšen kos socijalnega vprašanja odnosno re-šitve. Realka pa bode brez pomena za revno, priprosto ljudstvo — in tudi premožnejši še bodo slej ko prej desetkrat premislili, pre-

den dajo svoje sinove v realko. Vsak otrok dandanes ve, da je od gimnazije lažji in boljši kruh in tudi premožnejši stariši želijo svojim otrokom raje boljši kruh namesto dobrega.

Iz tega naj se izvoli sprevideti in pre-soditi, kako »vzorno« mestno zastopstvo ima mesto Idrija. Vedno ostane resnično: da je liberalna »inteligence« najslabša oskrb-nica javnih zadev in da se ji še ne sanja ne, kje da so resnične potrebe ljudstva!

Na čegavi strani sta pravica in resnica?

Jedna najvažnejših institucij katoliške cerkve je zakrament sv. pokore. Misli bi človek, da bodo liberalci vsaj to pri miru pustili, in da se ne bodo vtikali v preje-manje sv. zakramentov, katerih se sami že itak ogibljejo. A motil bi se, kdor bi mislil, da so kranjski liberalci toliko pošteni. Tavčarjev list »Rodoljub« se je že opetovano zaletaval v spoved in prinašal o spovednikih, ki odgovoriti ne smejo, razne izmišljene pravljice, da bi spoved pristudil vernikom. Toda to temu podlemu listu še ni bilo dovolj. Za veliko noč, ko ljudje po navadi k spovedi gredo, ni namerjal »Rodoljub« samo nesramnih psokv na tiste, ki k spo-vedi hodijo, ampak je prinesel cel članek, kot »opomin slovenskemu kmetu«, v ka-terem dokazuje, da je nemogoče k spovedi hoditi. In zakaj? Prvič zato, ker je treba skrbeti najprej za telo, potem še-le za dušo, dalje zato, ker je narava ona postava, po kateri se razvijajo vsa bitja, in narava je edina postava, katero je vstvaril naš Bog, v naravi pa spovedi ne najdeš, tretjič zato, ker nisi razpoložen, in liberelec razpoložen ni nikdar, in slednjič je spoved nemogoča, ker je treba Bogu vse darovati, kar kdo ima na svetu, vse svoje imetje in vso svojo družino, tega pa ne moremo storiti in tudi od kesanja in ljubezni do Boga se grešni ljudje topiti ne moremo, ker smo polni skrbi za obstanek telesa in za to, da pridemo do varnega zavetja na tem svetu — torej je spoved nemogoča.

Iz vsega članka sije grozna nevednost v verskih resnicah — ne nevednost, ampak satanska hudobija, ker hoče nesramni pisec namenoma z lažnimi umskimi dokazi pri-praviti kmete do tega, da bi opuščali pre-jemanje sv. zakramentov. Ako pomislimo, da je človek po spačeni naravi tudi brez zapeljevanja sam k temu nagnjen, da rajši kaj dobrega opusti, kakor kaj slabega, se še-le preračuni globokost hudobije, ki tiči v piscu onega pohujšljivega članka.

»Rodoljub« se v jednomer zaletuje v cerkev in cerkvene naprave in duhovni naj bi ne branili cerkve! Ostra dolžnost duhov-nikov je, pokazati ljudstvu na svetem kraju ono resnico, katero uči katoliška cerkev, sveta njihova dolžnost je, kjer je »Rodoljub« razširjen, svariti kmete pred verskimi zmo-tami tega lista in ožigosati njegove nesramne napade na vero in sv. zakramente. Naskok na cerkev mora najti odpor v cerkvi. Tu ni na mestu nauk o ljubezni, ampak tisti bič, katerega je Kristus vihtel nad onesrečevalci tempeljna. »Rodoljub« pravi, da duhovni ne uče prav, ampak, da on prav uči. Kdo pa je od Boga postavljen, da uči avtoritativno in razlaga nauke vere? Ali mar dr. Tavčar ali njegov pisar Kopitar? Duhovnom veljajo Kristusove besede: »Kdor vas posluša, mene posluša, kdor vas zaničuje, mene zaničuje«.

Uče cerkve se je tedaj treba držati, ne pa dr. Tavčarja, ako kdo hoče ostati učenec Njega, ki je večna Resnica.

Kak značaj je Tavčar, je pokazal ta mož z dejstvom, da je v Postojini zabavljal in se jezil nad hinavci v slovenskem klubu na Dunaju, ki stoje na krščanski podlagi, ko je pa prišel na Dunaj, je pa sam stopil na to podlago in hvalil ta »krščanski« klub v »Na-rodu« na vse kriplje, dokler niso tovariši spoznali njegove nelepe lastnosti in ga ven tresnili. Nič drugega kakor naročena hi-navščina tudi ni »Narodov« velikonočni članek, v katerem so pograbljene z umazano libe-ralno roko nekatere krasne cvetke s kato-liškega vrta, vmes so pa zapleteni krivi nauki in psokve na vse duhovne, ki branijo vero, češ, da je to le »tolpa političnih agen-tov«. Po neprenehanih napadih na papeža, škofe, duhovne, vero, zakramente in vse, kar se drži cerkve, pa pride »Narodov« pisec v podobi angelja luči in pravi, da se on bori na temelju krščanskih načel, da je pravica in resnica na njegovi strani in da je — ne vemo, če Tavčar ali kdo — pripravljen, če treba, za to umreti. Da je Tavčar pri volji, umreti na papirju, verjamemo, saj se revež bori za žive in mrtve, da bi si ohranil po dunajskem padcu še vsaj nekoliko politične veljave. Ne verujemo pa, da bi hotel on pravi mučenik postati za krive nazore, ki niti njegovi niso, ampak se jih je nalezal na tujem.

Tudi ne more živ človek, če ima le ko-ličkaj razsodnosti v glavi in le iskrico želje v srcu, da hoče ostati član katoliške cerkve, tako zagovejen biti, da bi bil prepričan: Tavčar, če pravi, da umrje za svoje nauke, ima prav, tisoči krščanskih mučnikov, ka-teri so res umrli za vero katoliško in tisto, kar Tavčar sramoti, pa niso imeli prav. Pa-metnim ljudem naj ne gre Tavčar dopove-dovat, da edino on uči pravo vero in pozna pravo krščanstvo, papež, škofje in duhovni — razen Aškerca — so pa vsi na krivi poti. Na čegavi strani je resnica in pravica, bi bilo tedaj razpravljati presmešno. Samo to bi prosili liberalne »pridigarje«, ker se na-dejamo, da še ne stojimo pred koncem sveta, ko bodo krivi preroki v veljavi: Igralci uloge slovenskega Antikrista naj se toliko zatajujejo, da se ne bodo primerjali s Kri-stusom, ker ta uloga jim ne pristaja o res-nih velikonočnih praznikih. Še predpustom bi bila to le smela blasfemija, ki bi ne pro-vzročila smeha, ampak zasmeh, ki bi veljal predrznim komedijantom.

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. aprila.

Dr. Koerber o političnem položaju.

Če smemo verjeti poročilu »N. W. Journala«, je bil jeden njegovih sotrudnikov tako srečen, da je govoril z ministerskim predsednikom o našem parlamentarnem po-ložaju. Ministerski predsednik je baje odgo-voril na sledeča vprašanja: 1. zakaj je vlada tako hitela z volitvijo delegacij in kaj je pravzaprav z govorico o zopetni vladi št 14; 2. namerava li vlada takoj po velikonoči poskrbeti za parlamentarno večino, ki bi rešila nagodbo z Ogersko? 3. kakih posledic nam je pričakovati, ako parlament iz katerega koli razloga ne reši nagodbe? — Kar se tiče prvega vprašanja, je odgovoril dr. Koerber, da bi bilo sicer za volitev delegacij dovolj časa tudi po praznikih, toda treba je bilo čimprej odstraniti nevarnost, v kateri se je

zbornica nahajala. Povsem neosnovana pa je govorica o § 14. Vse dosedanje vladno delovanje kaže na to, da hoče delovati s parlamentom, in ravno z volitvijo delegacij se je odstranilo mnogo ovir, ki so pretile onemogočiti to vladno namero. Pa tudi zbornica sama se čuti sedaj jačjo in pripravljeno za večja dela. Vprašanje glede nagodbe z Ogersko pa je pojasnil dr. Koerber nekako takole: Preteklo bo brzkone še celo leto, predno se bo pečal parlament s tem vprašanjem. Zbornica mora rešiti prej še celo vrsto drugih nalog in s tem pokazati, da ima veselje in zmožnost za delo. Vlada se bo pogajala z vsemi klubi in z vsemi strankami, ter jih poučila o veliki važnosti tega vprašanja. Ko bo tako vse pripravljeno, šli bomo na veliko delo. Sicer pa še vedno velja pravilo: Osoda parlamenta je v njegovih lastnih rokah. — Iz tega razgovora židovski poročevalec ni zvedel pač ničesar drugega, nego da se bo še dolgo čakalo z razpravami o nagodbi.

Državni zbor in deželni zbori.

Državni zbor se snide, kot znano, 18. t. m. Zboroval bo, ako se ne ustavi parlamentarni stroj radi kakih nepričakovanih ovir, do konca maja ali pa še prvi teden junija. V juniju je odločen čas za zborovanje deželnih zborov, ki se snidejo k daljšemu zasedanju. Po preteku legislativne dobe, ki poteče mnogim deželnim zborom letošnje jesen, se vrše deželnozbornske volitve. Dunajska »Preša« pravi, da spadajo mej te samo zastopi Češke, Galicije in Tirolske, toda ker je bil tudi kranjski deželni zbor izvoljen v jeseni leta 1895, spada tudi ta mej zgoraj naštetih. Volitve v ostalih kronovinah, mej temi tudi na Nižje-Avstrijskem, se vrše prihodnje leto.

Italija v trozvezi.

Italija se v oficijelnih listih navidezno brani nadalje ostati v trozvezi, ker ima baje od nje več škode, nego koristi, in hrepeni po zvezi s Francijo. Seveda je taka tožba le navidezna, ker kralj iz dobro znanih razlogov noče pretrgati te zveze, dokler bodo tudi drugi faktorji to hoteli. Vendar se pa dobi tudi mej laškimi politikami še nekaj mož, ki so proti trozvezi. Tak mož je Emile Ollivier. Ta mož piše v »Caffaro«: »Italija, moja druga domovina, kako grozno trpiš v trozvezi. Rad bi te videl v italijansko francoskem prijateljstvu. Toda rešitev tega vprašanja je zavisna samo od kralja. Še bolj nego njegov oče je ostal kralj »savojski princ«, hrepeneč po novih pridobitvah, a brez zvestobe in vere. Bojim se, da bo Italija še le tedaj naš prijatelj, ko bo oproščena sedanje nezveste dinastije in postala republika po vzgledu švicarske federativne zveze.« Kaj neki poreče k temu oficijelna Italija? Sicer je pa Zanardelli že dobil zagotovilo grofa Bülowa, da se trozveza obnovi.

Pomota pri ruski državni kontroli še ni pojasnjena, ker še ni znan vspeh glavne revizije. Dokazano pa je, kakor poroča berlinski »Tageblatt«, da je pri tem povsem nedolžen finančni minister Witte, o katerem se je trdilo, da je omajano njegovo stališče. Državna kontrola je popolnoma samostojni resort, ki je odgovorna za svoja poslovanja naravnost carju samemu. Odgovorna je torej sama za ta dosedaj nepojasnjen primanjkljaj in ne finančni minister.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. aprila.

Shod dekanov Kranjske. Jutri, 10. aprila, se bo vršil shod vseh dekanov ljubljanske škofije v knezoškofovskem dvorcu. Pred sejo ob 8. bo v kapelici premilostivi gospod knezoškof daroval daritev svete maše.

Osebnosti. Naše uredništvo je danes počastil s svojim obiskom preč. g. generalni opat kongregacije sv. Detinstva Aleksandros Eutyhides, rojen Aleksandrinc. — V Slovenski Bistrici je umrl danes zjutraj, kakor se nam brzojavno poroča, sodni adjunkt g. Franc Jagodic. — Ministerski predsednik je imenoval stavbinskega adjunkta g. Rajmunda Gailhoferja inženjerjem za državna stavbinska dela na Kranjskem. — 90letnico svojega rojstva je praznoval predvčerajšnjim v Trstu tudi v

Ljubljani dobro znani dvorni svetnik v pok. g. Jožef Regnard. — Župnijo Sv. Peter pri Radgoni je dobil č. g. Martin Osenjak, doslej župnik pri sv. Martinu pri Vurmburgu. — Umrli so v Nabrežini 18letna gđ. Marija Zora Tancetova.

Javno predavanje Jutri ob pol 8. uri zvečer priredi »Slov. kršč. soc. zveza« javno predavanje. Predaval bo č. gospod J. Godec o suženjstvu v prekmorskih deželah.

Škof dr. Mahnič proti škodljivemu časopisju in — »Edinost«. Krški škof dr. Mahnič je prepovedal Krstičevo »Pravo našo Slogo«, ki v službi iredentovcev dela za raznarodanje istrskih Slovanov in ob enem proti načelom katoliškim. Mi smo že davno stali na stališču, da proti listom, ki rujejo proti katoliški veri, ni nobena odredba prehuda, in smo zato odobraval tudi prepoved »Slovenskega Naroda«. Danes se nam je v tem oziru pridružila tudi tržaška »Edinost« (!) — seve samo z ozirom na »Pravo našo Slogo.« »Edinost« je zapisala k prepovedi krškega škofa te-le značilne besede: »Da pa to pot izrekamo iskreno zahvalo prevzvišenemu vladiki krškemu, za to imamo velevažen razlog, toli odločilen, da se morajo pred njim umakniti vsi drugi oziri. Kdor gazi javno moralo, kdor v narodu vedoma in proračunjeno ubija čut sramežljivosti in mu takorekoč uceplja gnjav v mišljenje in čutstvovanje, ta je zgubil pravico do najmanjšega obzira. Kjer je morala naroda v nevarnosti, tam nam ni tudi najhujša odredba prehuda. Kerstičeva »Prava Naša Sloga« je bila, zlasti v zadnje čase, tako ostudna, da je škofova odredba opravičena v polni meri.« Ali bi tržaška »Edinost« ne mogla iste besede porabiti tudi napram prepovedi »Slov. Naroda«? Jutri objavimo besedilo prepovedi dobesedno.

Shod slovanskih časnikarjev v Dubrovniku. V nedeljo so došli vdeležniki kongresa na parniku »William« v Gruž, kjer jih je v imenu dubrovnike občine pozdravil grof Caboga in potem odbor za vsprejem gostov. V imenu odbora jih je nagovoril odvetnik dr. Vojnović. Odgovarjala sta mu jeden češki in jeden poljski vdeležnik.

Ljubljanski občinski svet ima redno sejo jutri v sredo, dne 10. aprila 1901, ob 5. popoldne v mestni dvorani. Na dnevnem redu je mej drugim: Stavbnega odseka poročila: o napravi parapetnih koncev pri Franc Jožefovem mostu; o dopisu c. kr. deželne vlade glede nivelov in stavbnih črt za drugo gimnazijsko poslopje na Vodnikovem trgu; o napravi žive ograje pri mestni ljudski šoli na Barji; o prizivu hišnega posestnika Avg. pl. Wurzbacha zaradi magistratnega odloka v zadevi naprave novega stranišča v hiši št 8 na Bregu; o prizivu dimnikarja Josipa Spitzerja proti oddaji dimnikarskih mestnih del. — Klavničnega ravnateljstva poročilo o mestni klavnici in živinskih semnjih za leto 1901.

Še nad Lutrovci so kranjski liberalci. Luteranski superintendent Koch je v seji gornje-avstrijskega deželnega šolskega sveta izjavil, da on ni proti uvedenju duhovnih vaj na srednjih šolah, ker je to čisto notranja zadeva katoliške cerkve. Pri nas na Kranjskem se pa liberalni časniki z vso togoto zaletujejo v te duhovne vaje, ki niso drugega, kakor pripravljanje dijakov na vredno velikonočno spoved. Le znani bogotajci in odpadniki od vere bevskaajo drugod zoper duhovne vaje na srednjih šolah in ž njimi stoje v eni vrsti kranjski liberalci. Liberalizem je brat ateizma — dokazuje tudi ta slučaj.

»Inteligenca« — »napreduje.« Narodnonapredna »inteligenca« je prišla sedaj srečno tudi do tega, da smatra dvoboj za potrebno stvar. »Soča« zabeleži: »Gospa Hein, soproga dež. predsednika na Kranjskem, pošilja gospem okr. glavarjev neko prošnjo na cesarja, za katero naj dobe iste podpise žena in gospodičen po kranjskih mestih. V tej prošnji se prosi cesarja, naj odpravi dvoboj v armadi.« Razume se, da

»Soča« ne more drugače, nego da tako prošnjo proglašajo za »rimsko klerikalno«, da tudi »škof ima prste vmes« in da končno o dvoboju naredi to-le sodbo: »Naše ženske malo vedo o dvobojih, a če bi prišle večkrat v položaje, razvideti razloge dvobojev, bi kot ženske ta običaj odobravale.« »Dvoboj je malenkostna stvar.« Tako »inteligenca«! Res ni čuda, da je v naprednem taboru toliko barabstva, ker »inteligenca« tako krepko napreduje v barbarstvu.

Katedrala v Šmartnem pri Litiji premajhna. Iz Šmartna pri Litiji se nam piše, da je bila tamošnja nova dekanijška in župna cerkev o velikonočnih praznikih, posebno pri zgodnjem opraviilu, natlačeno polna — več ljudi je, žal, izostalo izven cerkve. Pričakujemo, da bode preblagi gosp. Starovašnik, pisar pri c. kr. okr. glavarstvu litijemskem, »Sl. Narodu« o tem sporočil.

Velikonočne procesije so se izvršile v Ljubljani ob ugodnem vremenu in dokaj obilni udeležbi vernega ljudstva. Procesije ob vstajanju so se izvršile povsod redno, izjemo je delala menda le stolna, katero je kaj nevezgledno motila ljubljanska »inteligenca«, ki se je trumoma sprehajala mej oddelki procesije. Policija menda v tem slučaju ni ničesar zakrivila. — Sijajna pa je bila potresna procesija velikonočno nedeljo popoldne, ki jo je vodil presvetli knezoškof k uršulinski cerkvi. Smelo trdimo, da se je vdeležilo nad 10 000 vernikov, razvrščenih po posameznih župnijah. Ljudstvo je navdušeno pelo litanije M. B. Po opravljenih molitvah za odvrnenje potresa in blagoslovu z Najsvetejšim se je vrnila procesija vsake župnije v svojo cerkev, kjer se je opravila pobožnost v čast presv. srcu Jezusovemu. — Slovencem pri sv. Jakubu v Trstu se pri procesiji ni delalo nikakih zaprek, ker je škofijski ordinarijat naročil župniku Hrovatinu, da mora pevce bratovščine svetega Cirila in Metoda vsprejeti, kakor cerkvene pevce in da se zastavi ne sme povzročati nikakih zaprek.

Iz Celovca, dne 5. apr. Starčki, katerim je mil. g. knezoškof včeraj v stolnici umival noge, so stari vkup 867 let. Najstarejši šteje 83, najmlajši 57. — Dopolnilne volitve za tukajšnji mestni zbor bodo dne 6., 8. in 11. maja. — Tukajšnji »Jugendbund«, takozvana »Südwacht« se poteguje zato, da se v Avstriji dovoli sežigati mrličje in da to »lepo« navado vpeljejo tudi v Celovcu. Imenovano društvo je tu glavno ognjišče za gibanje »Los von Rom« in mnogo mladih članov tega društva je že izstopilo iz katoliške cerkve, da tako pokažejo pristnost svojega nemštva. Glavni steber društva pa je suplent na realki dr. N. Angerer.

Ustanovitev slovenskega stavbinskega društva v Celju. V Celju se je po vzgledu »Slov. del. stavbinskega društva« v Ljubljani osnovala delavska stavbena združba z omejeno zavezo »Lastni dom« ter je ista tudi sedaj že vpisana v zadržni register. Zadruga sme raztezati svoj delokrog po okrožju celjskega in mariborskega okrožnega sodišča. — Namen zadruga je, preskrbovati svojim članom, posebnim delavcem lastne hiše z vrtom in dvoriščem potom letne amortizacije, tako, da plačujejo udeležniki, katerim se je hiša sezidala ter izročila z vrtom vred v posest, vsak mesec ali teden dogovorjeni znesek ter preide potem hiša v določeni dobi v popolno last dotičnika. — V načelstvo zadruga so izvoljeni gospodje: Dr. Ivan Dečko, odvetnik; Ivan Krančič, mestni kaplan; Franjo Jošt, revizor slovenskih posojilnic; Ivan Rebek, ključavničarski mojster; Ferd. Gologranc, zidarski mojster; Rudolf Libensky, črkostavec in Al. Terček, knjigovez, vsi v Celju. Zadruga bo začela kmalu delovati in si je že zagotovila za take hiše jako ugodno, veliko stavbišče, obsegajoče kakih 5200 □ sežnjev. To zemljišče razdelilo se bo na posamezne dele, obsegajoče 100 □ sežnjev, na katerih se bo postavila hišica z 2 ali 3 sobami, kuhinjo, vežo in shrambo in pri katerih bo še ostal precejšen vrtič. Kdor hoče k stavbeni zadrugi pristopiti, naj se oglasi pri g. Joštu v posojilnici celjski ali delavskem društvu v Celju.

Pohorska podružnica slov. planskega društva. Ustanovitev tega potrebnega društva se bode vršila dne 8. apr.

tj. na Velikonočni ponedeljek ob 4. uri popoldne v gostilni g. J. Mule-ja v Rušah pri Mariboru.

Pogreb prerano umrle gospe Ernestine Gabršek, nadučiteljeve soproge v Ljubljani, minulo soboto popoldne, je bil lep in je po izredno veliki udeležbi vseh krogov pričal o občni priljubljenosti blage pokojnice in o iskrenem sočutju do zapuščenega soproga ter njegovih šest nedoraslih otrok, katerih mili jok ob odprtem materinem grobu je segal navzočim do srca ter jim porosil oči. Udeležili so se ga skoro vsi ljubljanski učitelji in učiteljice, mnogo učiteljskih in srednješolskih ravnateljev in profesorjev, okrajnih šolskih nadzornikov ter veliko število drugih žalujočih. Blag ji bodi spomin!

Porotne obravnave v Gorici v tekočem letu se prično 20. maja. Lista porotnikov se sestavi v drugi polovici tega meseca.

Koliko je Slovencev v Celju? Celjski magistrat je torej vendar dal glas od sebe in povedal število celjskih Nemcev in Slovencev. Celjski magistrat trdi, da je ljudsko štetje pokazalo, da je v Celju vsega prebivalstva 6713 oseb in da se je v 10 letih prebivalstvo pomnožilo za 449 oseb. V letu 1890 je prebivalstvo se razdelilo na 4687 Nemcev in 1577 Slovencev, koncem l. 1900 pa je po trditvi celjskega magistrata bilo v Celju 5262 Nemcev in 1451 Slovencev, od katerih odpade 416 na garnizijo. Po tem poročilu bi bilo se število celjskih Nemcev pomnožilo za 575, število celjskih Slovencev pa zmanjšalo za 126 oseb. Število protestantov v Celju se je pomnožilo od 64 na 161 oseb. Takega poročila je bilo od strani celjskega magistrata pričakovati, vsaj je v potu svojega obraza »delal« Nemce. Tak zaključek ljudskega štetja v Celju nas ni prav nič presenetil, vsaj je znano, da je moralo na stotine slovenskih uslužbencev in uslužbenk kot »občevalni jezik« upisati nemščino, dasi se vrši v Celju promet prav za prav v slovenščini in bi najzagrizenejši celjski Nemec z nemščino delal presneto slabe kupčije. Celjski Slovenci seve kljub zgoraj označenemu rezultatu niso zbrisani s papirja in le strah pred napredkom celjskih Slovencev je povzročil, da se je celjskemu magistratu zdelo potrebno število celjskih Slovencev »zmanjšati.«

Za ljutomerske Nemce. Štajarski deželni šolski svet je ugodil želji ljutomerskih Nemcev. Sklenil je, da se ne ozira na slovenske ugovore in da se v Ljutomeru nemška šola iz dvorazrednice razširi v trozrednico. Ljutomerčani hočejo baje po vzgledu Ormožanov imenovati zato deželnega šolskega nadzornika častnim članom.

Umrljivost v Gorici v letu 1900. V Gorici je umrlo v letu 1900 779 oseb in sicer 369 možkih in 410 žensk. V prejšnjem letu 1899 pa je umrlo le 720 oseb, torej več lani 59 oseb.

Hrib utrgal. V soboto se je v lški pri lgu utrgal del hriba ter močno poškodoval neko hišo. V vežo hiše so priletele take skale, da jih ne morejo premakniti. Žena posestnikova in dva otroka so bili o priliki katastrofe v hiši, a se jim ni drugega pripetilo, nego da so se močno prestrašili.

Sneg zasul je 21-letnega Janeza Lebana iz Žabč pri Tolminu. Pripravljat je šel drva v Dolino. Pri tej priliki se je udril z gore sneženi plaz ter ga zasul. Mladenič se je rešil na uprav čudovit način, a poškodoval se je vendar tako močno, da so ga morali pripeljati v bolnišnico usmiljenih bratov v Gorici.

Mešani vlak iz Ljubljane v Trst preneha. Mešani vlak iz Ljubljane v Trst preneha voziti s 1. majem. Namesto njega bode vozil iz Ljubljane v Trst sekundarni vlak, ki pride v Ljubljano ob 1/4 na 12. po noči.

Nov poštni urad so odprli v Škrbini na Krasu.

Iz Bleda v Gorje in nazaj vozi sedaj vožna pošta po dvakrat na dan. V lepem pokritem vozu je prostora za štiri osebe, ki plačujejo do Rečice 20 vinarjev, do Gorij po 40 vinarjev. Iz Bleda odhaja pošta ob pol 8 uri zjutraj in ob pol 5 uri popoldne, iz Gorij pa ob pol 7 uri zjutraj in ob 3. uri popoldne. Vozi se blizu tri četrt ure. Lepa pri-

lika, da si obiskovalci Vintgarja in Gorij prihranijo za slepo ceno jedno peš pot iz Bleda sem ali nazaj ali pa obe. Le pridno se poslužujemo tega normalnega c. kr. pošt-nega voza, le pridno zahajajmo v te lepe kraje, kjer najdemo prijazno in ceno po-strežbo.

Kako se v Trstu konfiskuje. »Lega nacionale« je izdal na korist svojih zavodov almanah, v katerem je bilo marsikaj, kar bi moralo zapaziti oko državnega pravdnikstva. In res, almanah je sedaj konfiskovan, a kakor posnamemo iz listov, je večina izvodov že — prodana.

Ogenj v Dobrunji. V nedeljo okoli 1/2. ure je nastal ogenj v Dobrunji pri Kregarju. Zgorela sta hleva Kregarju in Žabjeku. Krma je vsa zgorela, živino so pa vsi rešili. Požarne brambe iz Bizovika, Vevč, Most in Štefanje vasi so takoj prihiteli na lice mesta ter požrtvovalno delale.

Talijo za rešitev življenja v znesku 52 K 50 v je priznala deželna vlada. Uršuli Slak in Franciški Sumrak iz Spodnjega Berhova, ker sta 9. jan. letos rešili iz vode M. Bambič.

Na Črnučah je letošnjo velikonočno delo stare, po orgljarskem mojstru A. Krieglju postavljene orglje blagoslovil ob večji asistenci kanonik-dekan mil. gospod Iv. Sušnik, ki so zapele faranom v veliko veselje, ker so molčale od velikonočne nedelje potresnega leta.

Ljubljanske novice. — Mestna godba je včeraj priredila v »Zvezdih« promenadni koncert. Vspen je bil velik in le želeli je, da bi mestna godba take promenadne koncerte čisto prirejela. — Dekleč z dvema glavama kažejo v ljubljanskem »Pratru«. — Nemške telovadbe bodo 5. maja priredile v telovadnici realke »Schau-turnen«. — Ubeglega vojaka Antona Tomšiča iz Vač so pripeljali že v Ljubljano ter ga oddali vojaški oblasti, ki bode njegovo desertiranje primerno nagradila. — Kričudila se je včeraj zjutraj v cerkvi vdovi polic. stražnika Ižanca. — Delavci hočejo štrajkati pri zgradbi električne železnice, ker Bolčev Pepe, ki traverz noče zastoj voziti, pravi, da imajo delavci dovolj plače 75 kr., a delavci zahtevajo za kopanje trdih tal več. Čudno, da Bolčev Pepe, kate-remu se izdatki trdke za domače delavce tako smilijo, draži kot obč. svetnik mestne voznje.

Ljudska kopelj v Ljubljani. Od dne 24. do 30. marca letos se je oddalo v mestni ljudski kopelji vsega skupaj 420 kopel, in sicer za moške 350, (pršnih 252, kadnih 128) za ženske pa 40 (kadnih 20, pršnih 20).

Od službe suspendiran je v Celju poštni asistent A. Balogh. Vzrok: manipulacija s markami.

Ponesrečil se je v Idriji oženjeni rudar Janez Podobnik. Mej delom v jami mu je zlomilo nogo.

Svinje so požrle pri Sv. Bollenku pri Majšbergu osem mesecev starega otroka, katerega so pustili stariši brez paznika v zibelki.

Odlikovanje ministerskega pred-sednika. Cesar je podelil ministerskemu predsedniku dr. Körberju veliki križ Leopoldovega reda. S tem je cesar na jasen način izrazil svoje zaupanje ministerskemu predsedniku in priznanje, da se je parlamen-tarni stroj spravil v pravi tir.

Dr. Lueger je prišel v Opatijo. Do-slej je v Opatiji 2355 gostov.

Streljanje proti toči ni nič kaj po-sebno priporočil shod nemških meteorologov v Stuttgartu. Večina strokovnjakov je bilo mnenja, da se ne izplača streljati. Naredili se bodo pa vendar še nekateri poskusi, da se znanstveno izkaže, koliko je vredno streljanje. Na vsak način morajo stati kanoni na 300 m visokih gričih, če hočajo stresti grozeče oblake, ki stoje navadno v višavi 700 do 800 metrov.

Strašen konec otročje igre. Iz Gencsa na Ogorskem se poroča: Več otrok v starosti 5 do 7 let se je igralo »sodnijsko obravnavo proti morilcu Bela Papp in pas-tirju Zsoltan.« Oba otroka, ki sta igrala imenovana hudodelca, je otročje sodišče ob-sodilo v smrt. Otroci so ju res zvezali in obesili, a ko sta otročiča visela v zraku, se

je »sodišče« ustrašilo in — pobegnilo. Ko so otroci sami pričeli praviti, kako imenitno so se igrali, sli so ljudje pogledat na lice mesta in dobili oba mlada soigralca še vedno obešena in seve — mrtva.

Osmega mejnarodnega kongresa zoper alkoholizem, ki se vrši od 9. do 14. aprila t. l. na Dunaju, udeležo se: kot za-zastopnika tukajšnjega čast. knezoškofijskega ordinarijata gospoda Janez Sajovic, stolni kanonik, in dr. I. Ev. Krek, teologije profesor; kot zastopnik deželnega odbora gospod dr. I. Robida, ordinarij na umobol-nici na Studencu, ki je prevzel tudi referat o razmerah alkoholizma na Kranjskem. De-želni komité za ta kongres bode zastopan po gosp. vladn. svetniku dr. Fr. Zupanecu in gosp. dr. Danilo Majaronu, odvetniku v Ljubljani.

Slovensko kolesarsko društvo v Ameriki. Slovenci v J. lietu so si osnovali slovensko kolesarsko društvo. Dne 24. marca so imeli kolesarji sestanek v gostilni pri »Bo-benčku« v Jolietu. Po zborovanju je bil sku-pen izlet.

Slovenec, morilec svojega sina, pred ameriškimi porotniki. V Great Falls, Mont. v Ameriki so porotniki sodili mes. marca Jakoba Vertina, ki je bil rojen na Kranjskem 18. maja l. 1852. Jak. Vertin je, kakor smo svoječasno poročali, ustrelil svojega 21letnega sina Johna na sv. večer l. l. Ko so privedli Jakoba Vertina v sodno dvorano, je bil ves rudeč v licu, in ko so ga posadili na klopi, je padel na ko-leni in začel jokati. Potem si je pokrtil obraz in začel zdihovati: »O, moj Bog, ukradli so mi mojega Johna!« To zdihovanje je trajalo tako dolgo, da je sodnik ukazal odvesti jo-kajočega za nekaj časa iz sodne dvorane. Ko so ga pripeljali nazaj, je še vedno jokal in le s težavo se je dal potolažiti. Iz obtož-nice posnemamo: Obtoženec Jakob Vertin je stanoval z vso svojo obitelji v Little Chi-cagi, Mont. Na božični večer je prišel Jakob Vertin nekoliko vinjen ob 7. uri domov. Vsi domači so bili navzoči. Spčetka je bil pri-jazen in zelo dobre volje. Toda čez nekaj časa je prišel vse navzoče brez vzroka zmer-jati in rabiti grde izraze. Sin John ga je opomnil, naj ne govori tako nespodobno vpricho malih otrok. Nato se je Jak. Vertin razjezil in se tako nasilno obnašal, da je žena iz strahu pred razdivjanjem možem vzela dve puški iz stanovanja in zbežala z njima k so-sedu Petru Miheliču, med tem, ko je sin John odšel v Little Milwaukee. Ob četr 9. uri je šel Vertin iskat svojo ženo in ko jo je našel pri Miheliču, jo je prosil, naj gre domov. Ko mu je pa Vertinka obljubila, da gre domov, ji je pa dejal, da še lahko tam ostane in je šel sam domov. A v kratkem času se je vrnil z revolverjem in pretil ženi, da bo ustrelil njo in samega sebe. Tedaj pa je stekla klicati gospo Shultz, ki je bila na-vzoča pri Miheliču, John Vertina in njego-vega bratranca Matijo Lemond, katera sta takoj prihitela in našla očeta Jakoba Vertina še pred hišo. John se je trudil očeta pomi-riti in ga spraviti domov. Prijel ga je v ta namen tudi za roko, a Vertin se ga je otresnil, pri čemur je sin John izbil očetu Jakobu klobuk z glave. Ko sta stala kake 4 čevlje narazen, je napel Jakob revolver in izprožil. Krogla je šla Johnu skozi vrat in je obtičala v tilniku. Čez 24 ur je John po-tem umrl vsled izkrvavljenja. Drž. pravdnik je pri utemeljevanju obtožnice povedal, da je bil vzrok umora že del časa trajajoče so-vraštvo, to sovraštvo pa si je vzgojil oče ob takih prilikah, ko je sin vedno zagovarjal in branil mater pred očetovimi surovostmi. To je utemeljeval držav. pravdnik iz Jakobovih besed: »Predno bo jutri, bo eden mrtev.« Zagovornik Jakoba Vertina Largent je v svojem zagovoru povedal, da je obtoženec Jakob Vertin okoli 50 let star in precej izobražen. Pred 15 leti se je poškodoval na glavi in vsled teh poškodb časih nori. Zago-vornik je dokazoval, da je Jakob Vertin storil svoje dejanje v stanju duševne nerazsod-nosti. Porotniki so se posveto-vali celih 34 ur. Le s težavo so se združili in potrdili, da je Jakob Vertin — kriv. Ko je peljal stražnik Vertina v dvorano, da se mu bo prečitala obsodba, je bil ves bled in tresel se je po vsem životu. Nekaj časa je bil miren, potem pa je zopet začel tarnati in klicati sina Johna. Ko je sodnik

čital obsodbo, je Vertin silno jokal, ko je pa čul, da je obsojen v do smrti no je č, o, je prenehal jokati. Nato so ga odpeljali v ječo.

Barnum & Bailey, ta največji cirkus sveta, je prišel sedaj v Budimpešto. Pripeljal se je v Budimpešto v petih vlakih s 67 vo-zovi. V pol dneva je bil ves ogromen ma-terijal na svojih mestih in cirkus postavljen. Govori se, da je Barnum & Bailey na Du-naju doplačal 5 milijonov kron, kar ga pa ne ovira, da ne bi šel dalje po svetu.

Od raznih strani. Nemiri v Bra-ziliji. V Braziliji so se pojavili nemiri. V Para je bil boj na ulici. Pet oseb je mrt-vih. — Civilna lista angle-škega kralja. Komisija, katere naloga je bila, posvetovati se o civilni listi angle-škega kralja, predlaga, naj bi znašala civilna lista Edvarda VII. 470.000 funtov sterlingov, všteti 110.000 funtov za privatno šatuljo kraljevo. — Belgijski kralj Leo-pold pri svetem očetu. Iz Bru-selja se poroča v nasprotju z oficijelnimi vestmi, da je bil belgijski kralj vendar pri svetem očetu, in sicer v najstrožjem inko-gnitu pod imenom grof Hauteville. Zapustil je Rim, ne da bi bil obiskal laško kraljevo rodbino. Kralj je prosil v neki zadevi inter-vencije svetega očeta. — Rumunska v finančni zadregi. Rumunska je v finančni zadregi. Radi tega se bodo uradni-kom znižale plače, kralj pa je izrazil željo, naj se zniža tudi civilna lista. — Var-nostne naredbe za nemškega cesarja se množe. Sedaj se poroča, da njegova telesna straža dobi tudi sulice in da ga bode s sulicami na konjih spremljevala, kadar bode kam jezdil. Kolesarji z revolverji torej nemškemu cesarju še ni bilo zadostno varnostno sredstvo. — Zvon se je utrgal v Neaplju v cerkvi apostolov. Zvon je prebil vsa nadstropja v stolpu in je ubil jednega cerkovnika. V cerkvi je nastala grozna panika. Cerkev se je zaprla, ker je nevarnost, da se strop podere. — Veli-kih nemirov se se bail na Ruskem o velikonočnih praznikih. Vlada je zapovedala, da se o praznikih zapro vse žganjarne. Iz raznih ruskih mest se odpošilja delavce po odgonu. Iz Rostoka na Donu je bilo odve-denih 4000 delavcev. — V oženj so vrgli v Grodeku na Moravskem vdovca J. Zapala, ker so ga sumili, da je zažgal neko hišo. Zapalu se je posrečilo, rešiti se iz ognja, a ogorčeni prebivalci so ga zagra-bili in še enkrat vrgli v ogenj. — Ves macedonski komite so v Zofiji aretovali. Tudi načelnik komiteja Sarantov je pod ključem. Aretovanje je v zvezi z umorom Mihailanu — Vojaška služba se bo v Belgiji znižala za kavalerijo na 30, za artilerijo na 26 in za infanterijo na 21 mesec. — Profesor Suess, znani žid, namerava stopiti v pokoj. — Razstavo avtomobilov priredijo v Gradcu. — O delegacijah se sedaj poroča, da se sni-dejo 20. maja. — O Tolstoju izraža se-daj njegova hči, da se oni motijo, ki me-nijo, da grof Tolstoj simpatizuje z ruskimi izgrezniki. Menda je to izjavo narekoval — strah. — Umrl je v Zofiji bivši bolgarski ministerski predsednik in vodja narodne stranke Stojlov. — Buri so, kakor po-roča »Daily Mail« iz Pretorije, takoj ko so se jim približale čete Plumerjeve, zapustili Pietersburg in se potegnili v Zouptangore. Hennesburg imajo Buri močno utrjen in ondi postavljenih mnogo topov. »Standartu« se poroča, da so Dewet, Delarey, Peyus in Hertzog svoje čete zedinili in da čakajo pri-like skupno napasti Kitchenerjevo vojsko. — Vodjo filipinskih ustašev Agui-naldo bodo Američani menda izpustili in se bo smel prosto gibati v Manili, ako izda oklic na vstaše, naj se tudi oni podajo. — Katentatu na prof. Deschanela. Iz Pariza se javlja, da je ruska dijakinja Zelenina, katero je atentatorica Vera Gero-nehote ranila s strelom iz revolverja, umrla.

Društva.

(Občni zbor kolesarskega kluba »Slavec«) vrši se v soboto dne 13. t. m. v mali sobi gostilne »pri zlati ribi« ob 1/2. uri zvečer s sledečim vspešnim: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo revizor-

jev. 5. Volitev odbora. 6. Raznosterosti. — K občenemu zboru najuljudnejše vabi odbor.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dubrovnik, 9. aprila. Shod slo-vanskih časnika je vsprejel reso-luciji: 1. glede ustanovitve slo-vanskega korespondenčnega urada in protest proti pristran-skim poročilom vladnega korespon-denčnega urada; 2. glede ustano-vitve časnikarskega društva. Mej Poljaki in Rusini ter mej Hrvati in Srbi je prišlo večkrat do ostrega nasprotstva. Biankini je položil venec na grob Klaičev, Poljaki pa ob Gun-duličevem spomeniku. Prihodnji no-vinarski kongres se vrši v Ljub-ljani.

Celovec, 9. apr. Stolni dekan g. Gregor Schellander je v soboto umrl, star 86 let. Pogreb je bil včeraj.

Dunaj, 9. aprila. Pot cesarja v Prago je določena na drugo polo-vico maja. Cesarja bi spremljali mi-nistri Körber, Rezek in Hartel. Da-našnja »Neue Fr. Presse« pravi, da bode od mirnega razvoja v parla-mentu odvisno, ako cesar pojde v Prago.

Dunaj, 9. aprila. (C. B.) V da-našnji otvoritveni seji kongresa anti-alkoholistov je pozdravil ministerski predsednik zborovalce v francoskem in nemškem jeziku ter izjavil, da bo avstrijska vlada z zanimanjem sledila razpravam.

Budimpešta, 9. aprila. Bivši hr-vatski ban, vnet pristaš zveze Hr-vatske z Ogorsko, grof Pejačević je umrl.

Budimpešta, 9. aprila. Krščansko misleče dijaštvo tukajšnjega vseučil-lišča je nedavno izročilo po od-poslanstvu patru Jaroušekcu venec za na grob kraljici Elizabeti. Pater Ja-roušek je prosil vrhovnega dvornika dovoljenja, a danes izročila se mu je z ozirom na znano afero s križi prepoved, češ, da bi to značilo demonstracije.

Lvov, 9. aprila. Po vsej Poljski se bo podpisovala spomenica za po-državljenje poljskega gimnazija v Te-šinu. Spomenica se bo izročila ce-sarju.

Varšava, 9. aprila. Novi guver-ner v Varšavi je postal general Czarkov, ko je odklonil to mesto general Dragomirov.

Belgrad, 9. aprila. »Trg. Vjest-nik« poroča, da je car Nikolaj pre-vzel mesto botra pri krstu bodoče (!) novorojenke kraljice Drage.

Cetinje, 9. aprila. Knez je potr-dil pravila prvega bančnega društva v Črni gori. Sedež banke bode v Nikšiću.

Bukarešt, 9. aprila. V soboto otvorili novi rumunski parlament bo takoj pričel z razpravo o prora-čunu in o načrtih Sturdzovega kabi-neta. Ker bo imel vsak dan po dve seji, bo neki do konca aprila že do-gotovil vse delo. Novih davkov vlada ne bo uvedla.

Rim, 9. aprila. Socijalsko glasilo »Avanti« naznanja, da se v kratkem vrše mnogoštevilni shodi proti tro-zvezi.

Berolin, 9. aprila. Ko se je da-nes pripeljalo na tukajšnji kolodvor angleško odposlanstvo, ki je na potu naznanjat dvorom nastop kralja Ed-varda VII., primerile so se tu ve-like demonstracije proti Angležem.

London, 9. apr. Lord Salisbury je na poti na Riviero.

Pariz, 9. aprila. Listi javljajo, da ruski car pri sveti sinodi po-sreduje glede ekskomuniciranja grofa Tolstoja in da se v kratkem pričakuje, da se izobčenje prekliče (?).

London, 9. aprila. »Times« po-ročajo iz Kapstadta, da je 6. t. mes. Scherperjev oddelek 20 milj severno

od Aberdeena zajel oddelek angleškega konjenišva. General Botha in Dewet sta se združila pri Vrede.

London, 8. aprila. Iz Pekina poročajo 6. t. m.: Pod predstvom grofa Waldersee-ja so sklenili generali evropskih čet v Kini, da se 9 točk ob železnici Pekin-Sanhaikvan trajno zastraži s 6000 možmi, 2000 jih ostane v Pekinu. Cete v ostalih krajih se lahko zmanjšajo. Temu sta ugovarjala le ruski in angleški general. Prvi meni, da bi bilo v varstvo železnice dovolj 1000, drugi je pa za 2000 mož.

Berolin, 9. aprila. Zadnja izjava petrograjskega „Regierungsb.“ glede Mandžurije se tu tako tolmači, da Rusija jednostavno obdrži Mandžurijo brez takozvanega „modus vivendi“.

Umrli so:

2. aprila. Ludmila Dežman, kojigoveza hči, 4½ l., Florijanske ulice 14, škrlatica.

3. aprila. Ludovika Gjud, brivca hči, 6 ur, Kongresni trg 7, življenjska slabost.

4. aprila. Helena Dekval, lončarica, 77 let, Hrenove ulice 3, brochitis et marasmus. — Edvard Bobnar, monterja sin, 1 leto, Poljanski nasip 5½, jetika.

5. aprila. Fran Svetlič, gledališki vratar, 50 let, Dunajska cesta 16, jetika.

V hiralnici:

3. aprila. Mihael Pančur, doinar, 80 let, vsled raka.

V bolnišnici:

2. aprila. Marija Schneckeburger, šivilja, 48 let, jetika. — Marijana Jankovič, doinarica, 53 let, jetika. — Marija Persolja, branjevka, 74 let, plućnica. — Ana Vrankar, gostija, 74 let, ostarelost.

Izjava.

Sobotni »Slov. Narod« v svoji navadni zlovoljnosti napada »Katoliško tiskarno«, češ, da je tiskala nek jako pohujšljiv »Spisovnik ljubavnih in ženitovanjskih pisem« in to brez natsnjene tvrdke tiskarnične. Na vsej stvari je to res, da mi je izročil tukajšnji knjigar gospod A. Turk v natisek rokopis z gorenjim naslovom. Ker se mi je stvar zdela popolnoma nedolžna, kakršna v resnici tudi je, in ker nisem našel v rokopisu ni jedne spodtakljive besede, tedaj sem delo izvršil. Prezrlo pa se je pri korekturi, da ni tvrdke na tiskovini, kar so je pa takoj popravilo, ko sem opazil pomanjkljaj. Da je oni eksemplar, kojega je v roke dobilo uredništvo »Slov. Naroda«, bil brez firme, je mogoče, ker je gospod založnik Turk zahteval nekaj eksemplarov takoj, katere je tudi prejel, še predno sem zapazil in popravil pomanjkljaj.

V Ljubljani, 9. aprila 1901.

Fr. S. Ban

odgovorni poslovodja „Katol. tiskarne“.

Karolina Jagodić, c. kr. sodn. svetnika vdova, javlja v lastnem imenu in v imenu svoje hčere **Marije Jagodić** vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je njeni iskreno ljubljni sin, oziroma brat, gospod

Franc Jagodić

c. kr. sodni pristav, c. in kr. poročnik v evid. in imejitelj jub. kolajni

dné 9. aprila t. l. zjutraj ob polu eni uri previden s sv. zakramenti v 33. letu svoje starosti mirno zaspal v Gospodu.

Tuplo prerano preminolega se boče 10. t. m. popoldne ob 5. uri v hiši žalosti blagoslovilo, ter začasno na mestnem pokopališču pokopalo.

Svete maše zadušnice se bodo čitale 11. aprila t. l. ob 8. uri dop. v mestnožupnijski cerkvi sv. Jerneja.

Slovenska Bistrica, 9. aprila 1901.

Zahvala. 362 1—1

Vsem, kateri so našo ljubljeno hčerko

Antonijo

o bolezni obiskali in jo ob njeni smrti k zadnjemu počitku spremili, izrekamo pristrčno zahvalo. Posebno se zahvaljujemo čast. duhovščini in udom Marijine družbe.

V Idriji, dné 7. aprila 1901.

Rodbina Bezeljak.

Hiša v Ljubljani,

enonadstropna, s 7 sobami, 3 kuhinjami, kletjo in vrtom, pripravna za vsaki obrt, kakor tudi za stanovanje za kakega gospoda duhovnika v pokoju, ker je blizu cerkve, **prodá se** iz proste roke. Plača se tudi lahko na obroke.

Natančno se poizvé pri gosp. pooblaščenca: **Rožne ulice št. 17, I nadstropje.** 347 8—2

Pripravna za rokodelstvo, za krojača, urarja ali šiviljo je

gostilna na deželi,

katera se **takoj oddá na račun.** Gostilna je na lepem prostoru tik farne cerkve, z velikim prostorom v hiši in z vrtom, kjer se nahaja tudi prodajalnični prostor.

Natančneje se poizvé pri upravnistvu »Slovenca«. 353 3—1

V najem se oddá:

kovačnica, ključavničarska delavnica, več hlevov, skladišč in drugih večjih prostorov.

Natančneje je izvedeti pri g. J. J. Kantz-u, Ljubljana, Rimska cesta št. 16. 348 5—2

Najnižje cene.

Največji izbor

Preobleke Popravila.

L. Mikusch

tovarna dežnikov, Ljubljana, Mestni trg 15.

363 39—1

Vožnjekarte in **tovorni listi**

AMERIKO.

Kraljevi belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijonovana od visoke c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje:

Red Star Linie

Dunaj, IV., Wiednergürtel 20,

ali pa 127 25—9

ANTON REBEK v Ljubljani, Kolodvorske ulice 34.

VABILO

na

redni občni zbor

„Mlekarske zadruge na Ledinah, registr. zadruge z neomejeno zavezo“, kateri se vrši

v nedeljo dné 21. aprila 1901 ob 3. uri popoldne

v Šrnaku šte. 1.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.

2. Odobritev računa za l. 1900.

3. Volitev a) 3 članov v predstojništvo, b) 6 članov v nadzorstvo, c) 2 namestnikov.

4. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

361 1—1

Štev. 73.

Razpis učiteljskih služeb.

Na novoustanovljeni **III mestni deški petrazredni ljudski šoli v Ljubljani**, ki se odpre dné 16. septembra 1901, je stalno popolniti mesto

nadučitelja in štirih učiteljev

s službenimi prejemki, kakor jih ustanavlja zakon z dné 14. maja 1898, dež. zak. št. 25. Prosimci naj vložé svoje prošnje **do dné 15. maja 1901** po predpisanem potu pri zdolaj navedenem šolskem oblastvu.

Po določenem roku dospele ali nedostatno opremljene prošnje se ne bodo upoštevale.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani, dné 4. aprila 1901.

Patentirane

ročne in nahrbtnne

stroje za žveplenje

proste in dvojnate

patentirane Peronospora-aparate

najnovejšega sestava

brizgalnice za žvepleno-ogljik (injektorji)

zoper filoksero 80 20—9

aparate za streljanje ob hudi uri

Posebne brizgalnice za sadno drevje in vsa druga orodja za sadje- in vinorejo pošilja po najnižjih tovarniških cenah

IG. HELLER, Dunaj II. Praterstrasse 49.

Št. 86 / Pr. 334 2—2

Razpis službe.

Mestni magistrat ljubljanski vsled sklepa občinskega sveta z dné 27. t. m. razpisuje vnovič v popolnitev izpraznjeno službo

magistratnega konceptnega praktikanta

z letnim adjutom 1200 kron.

Posebni zahtevi za podelitev te službe sta:

1. dovršene pravno- in državnoznanške študije in z dobrim vspehom prebiti trije teoretični državni izpiti;

2. z dobrim vspehom napravljeni praktični izpit za politično poslovanje.

Izjemoma se smejo pa tudi prosilci z dovršenimi juridičnimi študijami in dvema državnima izpitoma vsprejeti pod tem pogojem za konceptne praktikante, če se v teku enega leta izkažejo, da so z dobrim vspehom prebili tretji državni izpit.

Taki prosilci se zaprisežejo še le potem, ko zadosté temu pogoju; ob svojem vstopu pa obljubijo le molčljivost (§ 30).

V teku 2 let po dnevu zaprisege mora za konceptno službovanje vsprejeti uradnik z vspehom napraviti praktični izpit, sicer ga, če mu občinski svet ne dovoli daljšega roka, lahko odpusti iz mestne službe.

Pred vspešnim praktičnim političnim izpitom napredovanje v konceptni službi nikakor ni dopustno.

Izjeme od zgoraj omenjenih določb so dopuščene glede taci služb, katere zahtevajo druge posebne strokovnjaške zvedenosti in za katere se tudi v državni službi ne zahteva sposobnost za politično poslovanje. (§ 29 odst. 2 obč. r.).

Z dokazili opremljene prošnje vlagajo naj se pri mestnem magistratu **do 12. dné aprila t. l.**

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane, dné 29. marca 1901.

Dunajska borza.			
Dné 9. aprila.			
Skupni državni dolg v notab.	98-80	20 mark	23-48
Skupni državni dolg v srebru.	98-05	20 frankov (napoleonor)	19-09
Avstrijska zlata renta 4%.	117-90	Italijanski bankovci	90-55
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron.	97-60	C. kr. cekini	11-31
Ogerska zlata renta 4%.	117-75	Dné 4. aprila.	
Ogerska kronska renta 4%, 200	93-15	3-2% državne srečke l. 1854, 250 gl.	181—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	1688—	5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	170—
Kreditne delnice, 160 gl.	711-75	Državne srečke l. 1864, 100 gl.	207—
London vista	240-25	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	95-35
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. valj.	117-55	Tisne srečke 4%, 100 gl.	143-50
		Dunavske vravnave srečke 5%	257-75
		Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	106-50
		Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	94-30
		Priporitne obveznice državne železnice	—
		» južne železnice 3%	346—
		» južne železnice 5%	122—
		» dolenskih železnice 4%	99-50
		Kreditne srečke, 100 gl.	398—
		4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl.	400—
		Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gl.	48-25
		Ogerskega	5
		Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gl.	17-25
		Rudolfove srečke, 10 gl.	60-50
		Salmove srečke, 40 gl.	206—
		St. Genois srečke, 40 gl.	232—
		Waldsteinove srečke, 20 gl.	389—
		Ljubljanske srečke	58-75
		Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	280—
		Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	6240—
		Akcije tržaškega Lloydja, 500 gl.	851—
		Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	103-75
		Splošna avstrijska stavbina družba	15-6—
		Montanska družba avstr. plan.	483—
		Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	461—
		Papirnih rubljev 100	253-50

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.

Zavarovanja za izgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobika. — Promese za vsako izrebanje.

Kulantina izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

1., Wallzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svati za doseg kolikor je mogoče visocoga obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.